

COALITIE DIERENWELZIJSORGANISATIES NEDERLAND
POSTBUS 543 • 1180 AM AMSTELVEEN • WWW.CDON.NL

Aan de leden van de Eerste Kamer

Betreft: Wet dieren en de intrinsieke waarde

Amstelveen, 5 mei 2011

Geachte leden,

De Coalitie DierenwelzijnsOrganisaties Nederland (CDON) heeft de afgelopen jaren meerdere malen fundamentele bezwaren aangedragen tegen de *Wet dieren*. Doel daarvan was betere wetgeving te bevorderen. Onder meer hebben wij constructief meegedacht door te komen met een *Algemene dierenbeschermingswet* als voorbeeld van hoe de CDON denkt dat een goed kader voor dierenbeschermingswetgeving eruit behoort te zien. Ook het onderstaande is bedoeld als bijdrage aan het verbeteren van (de werking van) de *Wet dieren*.

Met verbazing heeft de CDON kennisgenomen van de antwoorden van de staatssecretaris van ELI op de vragen van de Eerste Kamerleden tijdens de behandeling van de *Wet dieren*. Met name de wijze waarop hij het kardinale begrip van de intrinsieke waarde van dieren interpreteert, baart ons grote zorgen. De staatssecretaris zelf lijkt weinig waarde aan dit begrip te hechten en het louter als een resultaat van vroegere discussies over dierenwelzijn, waarbij hij zelf niet betrokken was, te accepteren. Wij vinden het onthullend hoe achteloos hij, die krachtens zijn functie dierenwelzijn behoort te bevorderen, in dit verband spreekt over 'ongedierte' dat hij niet beschermingswaardig vindt:

Het woord 'ongedierte' is overigens maatschappelijk gangbaar en mogen wij gewoon gebruiken. Het woord 'ongediertebestrijding' duidt erop dat er soorten zijn waarvan wij weliswaar erkennen dat ze onderdeel uitmaken van het levende gezelschap, maar waarvan wij niet de overtuiging hebben dat er bijzondere beschermende regels op moeten worden toegepast. Dat vind ik ook een reële afweging.

De staatssecretaris beseft kennelijk niet dat de erkenning van de intrinsieke waarde van dieren op *alle* dieren betrekking heeft, dus ook op in conflict met bepaalde menselijke belangen als 'ongedierte' bestempelde dieren. Hij behoort er op toe te zien, dat ook deze dieren niet onnodig worden gedood en niet onnodig wreed worden behandeld en gedood. Hij behoort ook te proberen alternatieven hiervoor te doen ontwikkelen.

De houding van de staatssecretaris staat bovendien haaks op het Verdrag van Lissabon, waarin dieren worden gekarakteriseerd als sentient beings, levende wezen met bewustzijn en gevoel, die met respect moeten worden behandeld. Geen enkel dier wordt hier als 'ongedierte' bestempeld.

De staatssecretaris wil binnen het kader van de *Wet dieren* de erkenning van de intrinsieke waarde van toepassing laten zijn op die dieren die gehouden worden. Hiervoor zal hij een aantal AMvB's ontwikkelen die, zoals hij bij herhaling verklaart, alleen hun huisvesting en verzorging regelen.

De staatssecretaris laat op die manier echter weinig over van de rol die de erkenning van de intrinsieke waarde van dieren behoort te spelen in de wijze waarop mensen met dieren omgaan.

Om te beginnen willen wij nog eens onderstrepen dat de intrinsieke waarde betrekking heeft op alle dieren, onverschillig of ze gehouden worden of vrij in de natuur leven. Waar het om de intrinsieke waarde van dieren gaat, heeft die niet alleen consequenties voor de huisvesting en verzorging van de gehouden dieren, maar ook voor de meer principiële (en aan kwesties van huisvesting en dergelijke voorafgaande) vraag voor welke doeleinden dieren gehouden mogen worden. Dit zal per geval in een ethische afweging moeten worden bekeken. Dit is nu precies wat staatssecretaris Bleker in navolging van zijn ambtsvoorganger minister Verburg niet wil.

Comit é Anti Stierenvechten • Compassion In World Farming Nederland • Dierenbescherming
Hondenbescherming • IFAW (International Fund for Animal Welfare) • Milieudefensie • Nederlandse Vegetariërsbond
Nederlandse Vereniging voor Veganisme • Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren • Stichting AAP
Stichting Bont voor Dieren • Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland • Stichting Comit é Dieren noodhulp
Stichting Dier en Recht • Stichting De Faunabescherming • Stichting Rechten voor al wat leeft
Stichting Varkens in Nood • Stichting Vier Voeters • Stichting Vissenbescherming • Stichting Wakker Dier
Wilde Dieren De Tent Uit • World Animal Net • WSPA Nederland • Zeehondencrèche Lenie 't Hart

COALITIE DIERENWELZIJSORGANISATIES NEDERLAND
POSTBUS 543 • 1180 AM AMSTELVEEN • WWW.CDON.NL

De Raad voor Dierenaangelegenheden wijst in haar rapport *Agenda voor het dierbeleid* (2010) op de grote betekenis van de erkenning van de intrinsieke waarde van dieren:

Erkenning van de intrinsieke waarde van het dier betekent dat het gebruik van dieren zal moeten worden gerechtvaardigd. Er zal dus een afweging gemaakt moeten worden van de belangen van de mens tegenover de belangen van het dier. Wat daarbij wel of niet acceptabel is, en de voorwaarden waaronder het gerechtvaardigd is om dieren te gebruiken, zal moeten worden beargumenteerd (paragraaf 4.1)¹.

De Raad voor Dierenaangelegenheden stelt vervolgens een zorgvuldig afwegingsmodel voor het dierbeleid voor waarin aan de hand van de maatschappelijke moraal en het wetenschappelijk onderzoek een drietal fundamentele morele vragen (Mogen we dieren houden?; Voor welke doeleinden mogen we dieren houden?; Op welke wijze mogen we dieren houden?) moeten worden beantwoord. De staatssecretaris wenst dit afwegingsmodel echter niet over te nemen.² Hij wil geen discussie over de rechtvaardiging van de diverse vormen van gebruik van dieren, hij wil alleen regels opstellen over de huisvesting en verzorging van dieren. Ook hiermee doet hij geen recht aan de erkenning van de intrinsieke waarde van dieren.

De CDON maakt zich ernstig zorgen over de manier waarop de staatssecretaris invulling geeft aan de erkenning van de intrinsieke waarde van dieren. Wij vrezen dat de erkenning van de intrinsieke waarde in feite geen enkele rol zal spelen in het afwegingsmodel dat aan de verdere concrete invulling van de Wet dieren in AMvB's ten grondslag behoort te liggen.

Wij willen daarom voorstellen de staatssecretaris bij motie te verzoeken het door de Raad voor Dierenaangelegenheden opgestelde Afwegingsmodel met de drie fundamentele morele vragen als uitgangspunt te betrekken bij het door hem te stellen afwegingsmodel.

Voor vragen kunt u contact opnemen met ondergetekende via djverdonk@wspa.nl of 06-10944431.

Hoogachtend,

Dirk-Jan Verdonk
Voorzitter CDON

¹ Agenda voor het Dierbeleid Morele vraagstukken en speerpunten voor het dierbeleid in Nederland . Een zienswijze van de Raad voor Dierenaangelegenheden. RDA 2010/1. [Te raadplegen via www.rda.nl](http://www.rda.nl). Zie ook: Algemene Wet betreffende het stellen van wet- en regelgeving inzake dieren, dierenwelzijn en diergezondheid (Algemene dierenbeschermingswet). Coalitie Dierenwelzijnsorganisaties Nederland, 2008. Te raadplegen via www.dierencoalitie.nl.

² 'Het ethisch afwegingskader zoals dat uiteen is gezet in de Nota naar aanleiding van het verslag betreffende de Wet dieren (Kamerstukken II 2008/09, 31 389, nr. 9, hoofdstuk 3) maakt het reeds mogelijk om de transparante en integrale afweging te maken die de RDA met het gebruik van het «Afwegingsmodel voor Dierbeleid» voorstaat'. Kamerstukken II, 2010-2011, 28 286, nr. 470, p.2.